

Рекомендовано
на засіданні кафедри «Обчислювальна
техніка та системи управління»
протокол № 1 від 14.09.2023 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ
2023/2024 навчальний рік
курс I, семестр I (18.09.2023-31.01.2024)
освітня програма: Переклад та англійська мова і література

Час та місце проведення занять згідно розкладу: <http://rasp.kart.edu.ua/>

Лектор: Бізюк Ірина Григорівна

(старший викладач кафедри ОТ та СУ)

<https://kart.edu.ua/staff/bizjuk-irina-grigorivna>

Контакти: +38(057)730-10-40, e-mail: biziuk@kart.edu.ua

Години консультації: пт 12.40-13.40

Розміщення кафедри:

м. Харків, майдан Фейербаха, 7, 2 корпус, 2 поверх, 221 аудиторія

<https://kart.edu.ua/department/kafedra-ot-ta-su>

Веб-сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10542>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/simple-search?query=%D0%91%D1%96%D0%B7%D1%8E%D0%BA>

В сучасних умовах суспільство предстало у вигляді величезної «комунікативної мережі». Тісний зв'язок, що існує між різними країнами вимагає вирішення різноманітних мовних завдань: виступи на наукових конференціях, навчання студентів, пошук роботи в межах планети Земля, спілкування в соціальних мережах – все це стирає межі між країнами та вимагає від сучасної людини вільне володіння різними мовами, або застосування сучасних технологій для спілкування. Тому важливо із безлічі доступних в Інтернеті перекладачів текстів обрати: простий в користуванні, більший за обсягом, коректний, зрозумілий і бажано безкоштовний сервіс. Цей перекладач текстів – універсальний інструмент перекладу, що дозволяє забезпечити комунікативну впевненість у спілкуванні з представниками багатьох країн.

Інформаційні технології стали важливим компонентом у процесі підготовки майбутніх перекладачів. Сучасний фахівець з перекладу повинен вільно володіти різноманітними комп'ютерними програмами та інформаційними засобами, оскільки одним із видів його майбутньої професійної діяльності є машинний переклад. Крім того, перекладач повинен знати особливості використання обраного програмного забезпечення чи операційної системи, вміти користуватися засобами Інтернету для того, щоб підтримувати контакти з колегами за кордоном і бути обізнаним з останніми інноваціями у світі перекладу. Курс має сформувати та розвинути такі компетентності студентів:

Загальні компетентності: здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми за допомогою обґрунтованих рішень; здатність до адаптації, генерування нових ідей та дій в нових ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел у предметній галузі; здатність до командної роботи;

Фахові компетентності: здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмне забезпечення у професійній діяльності перекладача; здатність застосовувати в науково-дослідній і професійній діяльності базові знання в області інформаційних технологій; знання сучасних інформаційних систем, програмного забезпечення, яке забезпечує їх функціонування; знання та вміння використовувати засоби обробки текстової інформації, систем автоматизації в професійній діяльності перекладача; ґрунтовна підготовка в галузі методів створення налаштувань та розширень стандартних можливостей програмних продуктів, які використовуються у професійній діяльності.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо Вас цікавить вміння ефективно використовувати час за рахунок автоматизації виконання повсякденних професійних завдань – Вам необхідний цей курс! У результаті вивчення навчальної дисципліни Ви будете спроможними:

- управляти роботою ПК засобами операційної системи Windows;
- використовувати мережні технології;
- створювати і формувати документи за допомогою текстового редактора;
- зберігати і оброблювати інформацію за допомогою табличного процесора.

Використання презентацій на лекціях дає змогу студенту отримувати велику кількість наочного матеріалу, що сприяє більшому обсягу засвоєння матеріалу, а схематичне подання матеріалу – більш чіткому його структуруванню.

Під час проведення лабораторних робіт студенти мають можливість відпрацьовувати навички застосування отриманих теоретичних знань для вирішення конкретних прикладних завдань. Передбачено виконання індивідуальних завдань.

Викладачі готові надати консультації за відповідними змістовими модулями кожному студенту, в якого виникли запитання під час виконання лабораторних робіт і безпосередньо на аудиторному занятті, а під час

самостійної роботи - в залі для самостійної роботи або сучасними засобами комунікацій (наприклад електронною поштою або в системі дистанційного навчання).

Опис навчальної дисципліни

На дисципліну відводиться 3 кредити, модулів – 2. Загальна кількість годин – 45. На лекції відводиться 15 годин, на лабораторні заняття – 30 годин, самостійна робота студентів – 45 годин. Дисципліна викладається в першому семестрі на першому курсі навчання.

Лекції та лабораторні заняття:

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Теми лабораторних занять
1	2	3	4	5
1			2	ЛР-1. Базові прийоми роботи в ОС Windows. Файлова система ОС Windows.
2	2	Лекція 1. Історія розвитку обчислювальної техніки. Архітектура комп'ютерів. Принципи будови.	2	ЛР-2. Табличний процесор MS Excel (Форматування тексту, типи даних)
3			2	ЛР-3. Табличний процесор MS Excel (Функції)
4	2	Лекція 2. Історія розвитку операційних систем. ОС Windows та її файлова система.	2	ЛР-4. Табличний процесор MS Excel (Візуалізація даних)
5			2	ЛР-5. Табличний процесор MS Excel (Організація БД MS Excel: структурування даних.)
6	2	Лекція 3. Пакет офісних програм MS Office.	2	ЛР-6. Табличний процесор MS Excel (Організація БД MS Excel: аналіз даних.)
7			2	ЛР-7. Табличний процесор MS Excel (Організація БД MS Excel: індивідуальне завдання.)
1	2	3	4	5
8	2	Лекція 4. Системи обробки табличних даних. MS Excel	2	ЛР-8. Запис макросів засобами MS Excel
9		Перший модульний контроль знань	2	ЛР-9. MS Word: Створення, форматування та редагування графічних об'єктів.
10	2	Лекція 5. HTML.	2	ЛР-10. MS Word: Створення, форматування та редагування таблиць.
11			2	ЛР-11. MS Word: Розсилка.
12	2	Лекція 6. Комп'ютерні мережі.	2	ЛР-12. Програми розпізнавання тексту.
13			2	ЛР-13. Програми перекладу тексту.
14	2	Лекція 7. Сервісні	2	ЛР-14. Програми виявлення анти

		програми. Антивіруси. Архівація даних. Обслуговування комп'ютера - дефрагментація даних.		плагиату, визначення унікальності тексту.
15		Другий модульний контроль знань	2	ЛР-15. MS Word: Форматування складного документа. Стили. ДСТУ.

Інформаційні ресурси курсу:

1. Матеріали дистанційного навчання. УкрДУЗТ. [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10545&notifyeditingon=1>
2. Електронна бібліотека УкрДУЗТ. [Електронний ресурс]. – Режим
доступу: <http://lib.kart.edu.ua/simple-search?query=%D0%91%D1%96%D0%B7%D1%8E%D0%BA>
3. Операційні системи, БД: InfoCiti. [Електронний ресурс]. – Режим
доступу: <http://www.infocity.kiev.ua/prog.phtml>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
5. HTML: OnlineGDB beta [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://www.onlinegdb.com/online_c++_compiler
6. Табличні Процесори: OpenOffice Calc; LibreOffice Calc; PlanMaker;
Symphony Spreadsheet; WPS Spreadsheets. [Електронний ресурс]. – Режим
доступу: <https://uk.soringpcrepair.com/analogues-of-excel/#:~:text=%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%BA%D0%BE%D1%88%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D1%82%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D0%BE%D1%80%D0%B8%201%20OpenOffice%20Calc%20%D0%9D%D0%B0%D0%B9%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%88%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BC,4%20Symphony%20Spreadsheet%20...%205%20WPS%20Spreadsheets%20>

Правила оцінювання

Вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології» передбачає:

- виконання завдань згідно з навчальним планом (індивідуальні завдання, контрольна робота на тему «Розробка програмного забезпечення до імітаційної моделі» самостійна робота тощо);
- підготовки до лабораторних занять;
- роботи з інформаційними джерелами.

Підготовка до виконання лабораторних робіт передбачає: ознайомлення з питаннями навчальної дисципліни, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення методичного матеріалу. Вирішення практичних індивідуальних завдань на лабораторних заняттях повинно за формою і за змістом відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання та демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

На лабораторних заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися часових параметрів навчального процесу.

Поточний контроль (усне опитування), модульний контроль (тести), підсумкове тестування (залік). При оцінюванні результаті в навчання викладач керується Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentuvnz/polojennya12-2015.pdf>)

Згідно з Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentuvnz/polojennya-12-2015.pdf>) про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за модуль за 100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Види робіт	Модуль 1	Модуль 1
Виконання та захист лабораторних робіт, робота на лекціях, самостійне виконання індивідуальних завдань	60	60 балів
Модульне тестування	40	40 балів
Сума балів за модуль	100	100 балів
Підсумковий контроль	I семестр — 100 (залік)	

Модульне тестування – комп'ютерне тестування, яке містить завдання за всіма вивченими темами і проводиться наприкінці модуля. Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні запитання (не менш 10 запитань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється певною кількістю балів). *Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.*

Відвідування лекцій – на лекціях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є участь в обговоренні всіх питань з теми. *Ступінь залученості* студента до дискусії полягає у розширенні можливості навчання та надання своїх поглядів на питання застосування інформаційних технологій у майбутній фаховій діяльності. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності відповідей. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни і плану навчального процесу. Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі. *Максимальна сума становить 7 балів.*

На *лабораторних заняттях* присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань з теми. Підготовка до лабораторних занять передбачає: ознайомлення із програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення методичного матеріалу. Оцінюються за ступенем залученості та якістю виконаної роботи з врахуванням вагових важелів. *Максимальна сума становить 53 бали.*

Залік: студент отримує залікову оцінку за результатами першого та другого модульного контролю шляхом накопичення балів. *Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування).* Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. За бажанням студента остаточний заліковий бал може бути підвищений з В до А або з D до С під час здачі заліку. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або іспит (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства. Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням:

<https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10545&notifyeditingon=1>

Очікувані результати навчання

Сучасний фахівець з перекладу повинен вільно володіти різноманітними комп'ютерними технологіями та інформаційними засобами у лінгвістиці, оскільки одним із видів його майбутньої професійної діяльності є машинний переклад.

В результаті вивчення цього курсу Ви будете знати особливості програмного забезпечення, операційної системи, зможете користуватися програмними засобами для мовної комунікації з колегами і бути обізнаним в новітніх засобах перекладу. Отримаєте знання сучасних інформаційних систем, програмного забезпечення, та його функціонування; знання та вміння використовувати засоби обробки текстової інформації, систем автоматизації в професійній діяльності перекладача; можливість створювати налаштування та розширення стандартних можливостей програмних продуктів, які використовуються у професійній діяльності.